

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 80
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 10 oktober 2014

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Woonzorgcentra - Leeftijdgrens

Een woonzorgcentrum biedt permanente opvang en verzorging aan wie ouder is dan 65 jaar en niet meer thuis kan wonen, omdat andere zorgformules zoals mantel- en thuiszorg geen oplossing (meer) bieden.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 bepaalt de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers. Artikel 9 van het besluit bepaalt dat de administrateur-generaal op voldoende gemotiveerd verzoek van de voorziening of vereniging, een afwijking kan toestaan op sommige van de specifieke erkenningsvoorwaarden. Afwijkingen kunnen slechts worden toegestaan mits het aanbod, de kwaliteit en de veiligheid van de hulp- en dienstverlening voldoende gegarandeerd zijn. Ook kan de administrateur-generaal het gemotiveerd verzoek van een erkend woonzorgcentrum toestaan om aan een gebruiker jonger dan 65 jaar ouderenzorg aan te bieden.

Overeenkomstig artikel 10 van dat besluit kan een erkend dagverzorgingscentrum aan maximaal 25 procent van de gebruikers zorg en dienstverlening verstrekken zonder dat het centrum voor die gebruikers een verslag ter beschikking moet stellen waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar zijn die de zorgvraag gepast kunnen beantwoorden. De minister kan nadere voorwaarden bepalen met betrekking tot de gebruikers. Wat betreft de dagverzorgingscentra bepaalt het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 ook dat de Vlaamse Regering kan bepalen dat sommige dagverzorgingscentra hun activiteiten ook verrichten voor gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar (artikel 52).

Per erkende groep van assistentiewoningen kan maximaal 25 procent van het totale aantal erkende assistentiewoningen aangeboden worden aan gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar. De minister kan nadere voorwaarden bepalen voor die gebruikers.

1. Hoeveel mensen jonger dan 65 jaar wonen in een woonzorgcentrum? Hoe evolueerde dit aantal de voorbije vijf jaar?
2. Hoeveel weigeringen sprak de administrateur-generaal de voorbije vijf jaar uit in antwoord op een verzoek van een erkend woonzorgcentrum om aan een gebruiker jonger dan 65 jaar zorg aan te bieden? Wat waren de belangrijkste redenen hiervoor?

3. Hoeveel dagverzorgingscentra hebben een erkenning om hun activiteiten ook te richten op gebruikers die jonger zijn dan 65 jaar? Hoe evolueerde dit aantal de voorbije vijf jaar?
4. Hoeveel mensen jonger dan 65 jaar maken gebruik van de diensten van een dagverzorgingscentrum? Hoe evolueerde dit aantal de voorbije vijf jaar?
5. Hoeveel mensen jonger dan 65 jaar wonen in een assistentiewoning? Hoe evolueerde dit aantal de voorbije vijf jaar?
6. Heeft de minister weet van wachtlijsten van mensen die jonger zijn dan 65 jaar en gebruik willen maken van de diensten van een dagverzorgingscentrum of opvang zoeken in een assistentiewoning?

Zo ja, overweegt de minister om het vooropgestelde maximum van 25 procent van de gebruikers van een dagverzorgingscentrum of een groep van assistentiewoningen te herzien?

7. Overweegt de minister de regeling met betrekking tot de opname van mensen jonger dan 65 jaar in een woonzorgcentrum te herzien? Zo ja, in welke zin? Welke specifieke begeleidende maatregelen zijn eventueel nodig?

ANTWOORD

op vraag nr. 80 van 17 oktober 2014

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Volgens het Vlaams Zorgfonds blijkt dat er in 2013 een tegemoetkoming was door de Vlaamse Zorgverzekering voor 1.879 mensen jonger dan 65 jaar die verbleven in een woonzorgcentrum in Vlaanderen of in een door Vlaanderen erkend woonzorgcentrum in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De recentste cijfers dateren van 2013. De oudste registraties dateren 2010. We stellen een daling vast van 2.127 tot 1.879 -65-jarigen.

	Vlaanderen	Brussel	totaal
2010	1.839	288	2.127
2011	1.764	267	2.031
2012	1.698	233	1.931
2013	1.669	210	1.879

2. Cijfers over het aantal weigeringen van afwijkingen op de leeftijdsvoorwaarde in een woonzorgcentrum zijn pas beschikbaar sinds 2010. Van 2010 tot 2014 werden slechts 8 aanvragen tot opname van een bewoner jonger dan 65 jaar in een woonzorgcentrum geweigerd. Mogelijke redenen hiervoor waren dat in de voorziening reeds 10% van de bewoners bestond uit -65 jarigen, dat de voorziening geen motivering kon aanbrengen waarom de specifieke bewoner moest worden opgenomen of dat het profiel van de kandidaat-bewoner totaal niet overeenstemde met de doelgroep van het woonzorgcentrum.
3. In uitvoering van artikel 52 van het Woonzorgdecreet keurde de Vlaamse Regering op 20 juni 2014 het besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers en van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat betreft de dagverzorgingscentra goed.

Dit besluit maakt het mogelijk maken dat een dagverzorgingscentra zich volledig richt op één of meerdere specifieke doelgroepen van personen met een bepaalde chronische pathologie, onafhankelijk van de leeftijd, waardoor deze personen nood hebben aan ondersteuning in het dagelijks leven. Deze mogelijkheid wordt geboden zowel aan initiatiefnemers die een nieuw dagverzorgingscentra willen oprichten en daartoe de nog niet ingevulde programmatieruimte opvragen, als aan reeds erkende dagverzorgings-centra, doch telkens binnen de huidige programmatie van de dagverzorgingscentra binnen Vlaanderen. Deze dagverzorgingscentra staan dan open voor de doelgroep of doelgroepen die in de aanvraag zijn omschreven en door de overheid is goedgekeurd, conform de regels van dit ontwerp van besluit.

Initiatiefnemers die gebruik willen maken van deze mogelijkheid, moeten in hun aanvraag aantonen dat:

- ze aan de vooropgestelde doelgroep(-en) kwaliteit kunnen bieden op het vlak van zorg en begeleiding,

- ze een netwerk vormen met andere, voor de doelgroep relevante, voorzieningen in hun regio, waarmee afspraken zijn gemaakt,
- er in hun wervingsgebied een concrete vraag is naar dagopvang voor de beoogde doelgroep.

Aangezien deze regelgeving pas in werking trad, werden nog geen erkenningen op basis hiervan verleend.

4. Voor gebruikers jonger dan 65 jaar hoeft een dagverzorgingscentrum geen aanvraag tot afwijking te bezorgen aan het agentschap. Bij opname van gebruikers van jonger dan 65 jaar moet een verslag in de voorziening moet beschikbaar zijn waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar zijn die de zorgvraag gepast kunnen beantwoorden. Zolang het aantal gebruikers jonger dan 65 jaar geen 25% van de capaciteit van het dagverzorgingscentrum inneemt vervalt deze voorwaarde. Aangezien dus geen afwijkingsaanvraag noch een melding hoeft te worden bezorgd aan het agentschap, zijn ook geen cijfers beschikbaar van het aantal -65-jarigen in dagverzorgingscentra of van de evolutie ervan.
5. Per erkende groep van assistentiewoningen kan maximaal 25 procent van de beschikbare capaciteit worden aangeboden aan gebruikers, die jonger zijn dan 65 jaar. Hiervoor hoeft geen afwijkingsaanvraag, noch melding aan het agentschap te worden bezorgd. Ook moet er voor deze bewoners geen verslag waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar zijn die de zorgvraag gepast kunnen beantwoorden in de voorziening beschikbaar worden gehouden. Bijgevolg zijn geen cijfers beschikbaar van het aantal -65-jarigen in de groepen van assistentiewoningen of van de evolutie ervan.
6. Ik heb geen weet van specifieke wachtlijsten van mensen jonger dan 65 jaar voor opname in een dagverzorgingscentrum of in een groep van assistentiewoningen.

Er geldt voor dagverzorgingscentra geen maximum van 25 procent voor het aantal gebruikers jonger dan 65 jaar. Zoals hierboven vermeld, hoeft, zolang het aantal gebruikers jonger dan 65 jaar niet meer dan 25% van de capaciteit inneemt, geen verslag in de voorziening beschikbaar te zijn waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar zijn die de zorgvraag gepast kunnen beantwoorden. Als deze 25% wordt overschreden, is dit wel het geval. Een limiet op het aantal gebruikers jonger dan 65 in een dagverzorgingscentrum is er echter niet.

7. Op 20 oktober 2014 trad het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers, wat betreft de opname van bewoners jonger dan 65 jaar in een erkend woonzorgcentrum in werking.

Met dit besluit hoeft geen afwijking op de leeftijdsvoorwaarde bij opname in een woonzorgcentrum van een bewoners jonger dan 65 meer te worden aangevraagd bij het agentschap, voor zover deze bewoners de 10 % van de opnamecapaciteit van het woonzorgcentrum niet overschrijden. Bij opname moet een verslag in de voorziening moet beschikbaar zijn waaruit blijkt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar zijn die de zorgvraag gepast kunnen beantwoorden. Het voorheen door het agentschap gehanteerde maximum van 10% bewoners jonger dan 65 jaar op de totaal erkende capaciteit werd met dit besluit geëxpliciteerd.